
Dat steiht d'r in:

- Keerlke 2022

- Minnerheidenutstellen

- Vörleestelefoon

- Mien Platt. Dien Platt.

Uns Platt.

- Freiluchttheater

Heimat

Keerlke-Pries 2022

Leve Leden,

all Jahr in d' Harvst word de Pries vergeven. De Keerlke-Pries word utgeven an en Minske of en Institution, de besünners vööl för uns Platt daan hett. Elke Jahr blifft dat bit tolest geheem, well meent is.

De Keerlke word van 't Jahr utgeven up

**Fredag, de 18. November, 19.00 Ühr,
in 't Hotel Novum, Am Tennistreff 1, 26759 Hint.**

Bi en mooi Programm willen wi binanner wesen un de Keerlke-Pries fieren.

Mellt Jo bitte bit to de **11. November 2022** an unner de Telefonnummer **04941-6981290** (maandags un dōnnerdags 8.00 bit 11.30 Ühr), per Mail unner oostfreeske.taal@ewetel.net, mit en Postkaart an Oostfreeske Taal, Postfack 1580, 26585 Auerk, of mit Fax unner **04941-179970**.

Wi freien uns düchtig, wenn Ji komen!

Beste Grōten

Hans Freese, Vōrsitter

Henwies: Noch weet kieneen, wo dat mit Corona wiedergeiht. Bitte acht up de Regels, de denn gellen.

Wannerutstellen van de autochthone Minnerheiden in Leer

Wat is egentlik en autochthone Minnerheid? De Duden na heet autochthon „(von Völkern oder Stämmen) einheimisch, indigen“. In de Volkskunn is en autochthone Minnerheid also en Koppel, de to en Land höört, man en anner Kultur hett. In Düütskland sünd de Dänen in Süüdsleswig, de Sorben, de Fresen un de düütske Sinti un Roma as Minnerheiden anerkennt. Daaröver hebben de Minnerheidenraad van de veer autochthone Minnerheiden un Volksgruppen in Düütskland un de Bunnesraad för Nederdüütsk en Wannerutstellen maakt. In de Utstellen geiht dat ok um de Regionaalspraak Nederdüütsk. Dat Bunnesministerium van 't Innere un för Heimaad hett de Deiten för dat Projekt geven.

Haast dree Jahr lang hett en Warkkoppel mit Leden van elke Minnerheid an de Utstellen warkt. Ok en Vertreder van dat Plattdüütskbüro van de Oostfreeske Landskupp weer d'r mit bi. En paar Maal in 't Jahr hebben se sük truffen, man denn kweem Corona, un de Arbeit truck sük langer hen, as dat egentlik andocht weer. Man Enn lest Jahr is de Utstellen ennelk klaar worden un wurr in Määrtmaant in dat Paul-Löbe-Huus in Berlin för 't eerste Maal wiest.

Wi Oostfresen sünd stolt un blied, dat de tweede Station van de Utstellen nu in Leer weer. MdB Gitta Connemann hett sük daarföör stark maakt, dat de Utstellen van de Bunnesdag direkt na Oostfreesland komen is. An de 25. Juli wurr de Utstellen för dat eerst Maal in dat Foyer van de Spaarkass in Leer wiest. De stellvertretende

Kurator Dr. Robert Lorenz (Middte) vör de Stand van de Fresen, de in Noord-, Oost- un Saterfreesland updeelt is (Foto: Bernd Grünefeld)

Vörstandsvörsitter van de Spaarkass Leer-Wittmund, Carsten Rinne, begröttde all, de d'r weren, un was düchtig blied, dat he de Utstellen in sien Huus wiesen kunn. Rico Mecklenburg, Präsident van de Oostfreeske Landskupp, un Gitta Connemann vertellden in hör Anspraken, wo wichtig de Verstännigung unner verscheden Volken is, daarmit dat kien Utgrenzen of sogaar Verfolgen gifft. De stellvertretende Landraad un Landkuppsraad Dieter Bau-

mann settde sük in sien Laudatio besünners för de plattdüütske Spraak in. Uplest vertellden de Kurator van de Wannerutstellen, Dr. Robert Lorenz, un dat Projektlidd Bernd Grünefeld noch wat över de Tosamenarbeit tüsken de verscheden Volksgruppen bi de Kunzep-

tion van de Wannerutstellen. Tüskenin moken de Musikers Otto Groote ut Oostfreesland un Bert Hadders ut dat Groningerland as de Musikkoppel „Brückenbauer“ Musik.

In de Wannerutstellen „Was heißt hier Minderheit?“ kann man en heel Bült över de verscheden Koppels gewahr worden,

un dör de Kombination van analoge un digitale Inhalten is dat ok leep interessant to bekieken. De Utstellen was bit to de 31. August in dat Foyer van de Spaarkass in Leer to sehn, waar man de elke Warkdag umsünst un ohn Anmellen bekieken kunn. Well de Utstellen in Leer verpasst hett, kann sük ok online Informationen halen unner www.washeissthierminderheit.de.

An de Station van de Plattproters un -snackers sücht man al van Wieden de Oortstafel van Auerk (Foto: Bernd Grünefeld)

Terminen för dat Vörleestelefoon

Tel. 04941-699944

05.10. – 19.10.22 Renke Kampen

19.10. – 02.11.22 Janina Podciarski

02.11. – 16.11.22 Magret Specht-Sandstede

16.11. – 30.11.22 Andreas Gerdes

30.11. – 14.12.22 Johanne Agena

14.12. – 28.12.22 Hans-Hermann Briese

28.12.22 – 11.01.23 Johannes Diekhoff

Impressum: Platt - Bladd is en Infomationsbladd van Oostfreeske Taal, Vereen för oostfreeske Spraak un Kultur i. V. Verantwortelk för dat, wat daar insteiht: Hans Freese, Vörsitter. Redaktion: de Vörstand. Georgswall 1 - 5, 26603 Auerk, Tel.: 04941-6981290, oostfreeske.taal@ewetel.net. Uns Datenschutzverklaren steiht up de Webbste www.oostfreeske-taal.de

Mien Platt. Dien Platt. Uns Platt. De 17. Plattdüütskmaant!

In dit Jahr fiert dat Plattdüütskbüro van de Oostfreeske Landskupp sien 30. Gebuursdag. Daarum harren sük de Mitarbeiterskes van dat Büro tosamen mit de Plattdüütskbeupdragten van de Kommunen in Oostfriesland un de Vereen Oostfreeske Taal i. V. en Bült Aktionen för disse Plattdüütskmaant överleggt. Dat Motto weer „Mien Platt. Dien Platt. Uns Platt.“ – Egaal, wat för en Platt wi proten, snacken of kören: Up Platt verstahn wi uns! Blot wenn wi de Vöölfalt un de Vööklörigheid van Platt anerkennen, doon wi wat för de Spraak un brengen hör vöran.

Daarmit man de Vööklörigheid van de plattdüütske Spraaklandschaft in Oostfriesland in disse Septembermaant ok to hören kreeg, weren de Plattdüütskbeupdragten as Böskuppers in heel Oostfriesland unnerwegens. Up de Wekenmarkten van Emden, Auerk un Wittmund un ok up dat Fest van de Kulturen in Leer, de Harvstmarkt in Moordörp, de plattdüütske, regionale Markt in Esens un up de Michaelismarkt weren grote Stannen upboot. Daar informeerden de Beupdragten tosamen mit dat Plattdüütskbüro un de Vörstandsleden van Oostfreeske Taal i. V. up Platt – över Platt. Mit tominnst 2000 Lüü kunn man up disse Padd in Proot of Snack komen. Butendeem stelden sük de Plattdüütskbeupdragten bi Radio Oostfriesland vör, elke Dag weer daar well van to hören.

Man wi weten all, dat man bi uns Lüttjen anfangen mutt, un dat man mögelsk vööl Platt mit hör proten of snacken sall. Daarum stöönt dat Plattdüütskbüro elke Septembermaant de Scholen un Kinnergaarns un organiseert Spraakbegegnungen. In dit Jahr weer daarför de plattdüütske

De Plattdüütskbeupdragten up de Harvstmarkt Moordörp: Harm Dieling, Gemeente Südbrookmerland, Heike Müller-Feldmann, Stadt Nörden, Marion Freudenberg, Samtgemeente Holtriem, Manfred Pree, Gemeente Dornum.

Buukproter Uwe Maas in de Kinnergaarns in Midlum, Gemeente Jemgum, un Hollen, Gemeente Uplengen. Daar hett he mit sien Puppen Johann un Wilma sien Kinnerprogramm wesen. Ok dit Jahr weer Remmer Kruse mit daarbi: He hett mit de Kinner van de Greta-Schoon-School in Leer en plattdüütske Schoolhymne öövt. För de Kinner van fiev anner Grundscholen geev dat noch wat heel besünners: De Kinnerbookautorin un Illustratorin Andrea Reitmeyer harr dat Plattdüütskbüro de Verloov geven, hör neeiste Book „Karl Kunterbunt – En Chamäleon wiest Farv“ in ‘t oostfreeske Platt to överdragen. Umdat se sülvst in Wiesmoor upwussen is un

Uwe Maas un sien Pupp Johann warven düchtig för PlattinO – De Plattlern-App.

Plattdüütsk kann, is se denn up plattdüütske Leesreis in fiev Grundscholen west. De Kinner van de Grundscholen Constantia in Emden, Im Spiet in Nörden, Carolinensiel, Moordörp un Holtermoor beleevden tosam, dat man denn stark word, wenn man sülvst vööklörig is – dat heet ok, mehr Sprachen proten of snacken kann. All Scholen un Kinnergaarns, de Interess hebben un sük mit Platt befaten, kriegen en Utgaav van „Karl Kunterbunt“ in ‘t oostfreeske Platt schunken. Mellen könen se sük in dat Plattdüütskbüro unner platt@ostfriesischelandschaft.de of 04941-179952.

Wat weer noch heel besünners in disse Plattdüütskmaant? De Oostfreeske Landskupp harr in disse Maant Visiet van uns Kultusminister Grant Hendrik Tonne. Daar is denn ok dat neje Lehrwark för Plattdüütsk „Snacken. Proten. Kören.“ vörstellt worden, dat dat bold ok in ‘t oostfreeske Platt för de Scholen to kopen giff. Butendeem is tosam mit de Nederdüütsk-Ofdelen van de Universität

Ollenbörg dat Projekt „Äsop up Plattdüütsk“ vörstellt worden. Nu kann man de verscheden Dialekten van ‘t oostfreeske Platt un van en Bült anner Kuntreien in Nedersassen ok hören: <https://atlas.limsi.fr/?tab=NS>. Un wenn Se noch mitmaken willen, geiht dat hier: <https://uol.de/aesop-op-platt> - un dat ok gern, wenn Hör Oort al daarbi is. Dübbelt holt beten.

In ‘t Geheel is dat Plattdüütskbüro mit de 17. Plattdüütskmaant düchtig tofree. De Oostfreeske Landskupp bedankt sük bi all, de mitmaakt hebben, denn daar is ok en Bült sünner dat Weten un de Hülp van de Froolüü ut Auerk lopen. Wi sünd bried, dat sük dat Ansehn van Plattdüütsk in de leste Jahren verbetert hett un dat weer van Belang is, dat man Platt proten un snacken kann. Man: Daarup düren wi uns neet verhalen. Wi mutten wiederhen wat för Plattdüütsk doon un dat neet blot in de Septembermaant. Also: Dranblieven, wieder-maken. Mitnanner schaffen wi dat!

Andrea Reitmeyer up Leesreis mit hör neei Book „Karl Kunterbunt – En Chamäleon wiest Farv“.

Freiluchttheater Heimat – en Stück för Free un Freeiheid Wi kieken torügg

Nu is dat al en paar Week her un up de Stee, waar uns Freiluchtpill stattfunnen hett, is d'r bold nix mehr van to sehn. De Kulissen sünd ofboot, de Bühn is weer weg, de Kostümen sünd wusken un bold wasst daar weer Gras, waar wi spöolt hebben. Ja, dat was düchtig vööl Arbeit för de Minsken in uns lüttje Dörp. Man dat hele Warken hett sük lohnt. Dat Weer hett mitspöolt. 12.500 Tokiekers wullen uns Theaterstück, wat van de sture Jahren na de Krieg, 1945 bit 1947, waar Jungs un Mannlüü vermisst of fallen wassen, in de grote Steden Minsken Smacht leden un vööl Minsken hör Heimat verlaten müssen, sehn. Achterna hebben wi heel vööl Breven, E-Mails of Rückmellens up Facebook kregen, waar olle Minsken, de disse Tied noch beleevt hebben, avers ok junge Lüü, uns schreven, wo good se dat funnen, dat disse Tied maal in en Theaterstück upgrepen worden is. So schreven uns to 'n Bispill jung Lüü, dat se nu better verstahn kunnen, waaröver hör Oma un Opa faaktieds vertellden. Annern repen an un wullen eenfach over de Nakriegsjahren noch maal proten. Wi sünd düchtig blied over all de Rückmellens un ok besünners daaröver, dat de Minsken, de domaals as Flüchtlingen hier ankwemen, uns vertelt hebben, dat se sük in uns Theaterstück weerfinden können un uns Stück

de Tied wahrhaftig truffen hett.

Man ok vandaag mutten immer noch vööl Minsken up de Welt hör Heimat verlaten un vör Krieg flüchten. Daarom hebben wi an 't Enn van uns Stück smaals to en Spann för de „UNO Flüchtlingshilfe“ upropen un daarbi sünd 11.500 Euro binanerkomen. Dat freit uns heel düchtig un dafür muchen wi uns bi all Tokiekers van Harten bedanken.

Un denn hett uns Freiluchtstück noch wat wiest. Van en Reporterin wurr ik fragt, of man so ernste Themen denn ok in uns plattdütske Spraak darstellen kann. Ja, man kann! Uns plattdütske Spraak is in de Theaterwelt wat för Stücken, waar dat düchtig wat to smüüstern giff, man ok för Theaterstücken, bi de dat wat to besinnen un to nadenken giff. Plattdütsk Theater kann also ok ernst wesen, un so is dat mit uns plattdütske Spraak up all Rebetten.

Marina Bohlen

(1. Vörsitterske van de Börgervereen Hatshusen/Ayenwold)